

ภาคผนวก ข

การศึกษาความเหมาะสมในการพัฒนาพื้นที่บริเวณโครงการใน ลักษณะ Transit-Oriented Development (TOD)

1 ความเป็นมาและความสำคัญของการพัฒนาพื้นที่รอบสถานีขนส่งมวลชน (Transit-Oriented Development, TOD)

แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) กำหนดให้ลงทุนโครงสร้างพื้นฐานระบบการขนส่งมวลชนและระบบขนส่งทางราง โดยเปิดให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ ภาครัฐมีหน้าที่ให้การสนับสนุนเอกชนให้ลงทุนระบบขนส่งมวลชนและระบบขนส่งทางรางพร้อมกับการพัฒนาพื้นที่รอบสถานี (Transit-Oriented Development, TOD) แผนฯ ยังขาดกลไกและวิธีการขับเคลื่อนการลงทุน ที่สำคัญยังขาดการเชื่อมประสานระหว่างรัฐและเอกชน อีกทั้งยังขาดเงื่อนไขสนับสนุนทางการเงิน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการลงทุนด้วย ดังนั้น การพัฒนาพื้นที่รอบสถานีขนส่งมวลชนผ่านการลงทุนที่เหมาะสมระหว่างรัฐและเอกชน จึงสำคัญต่อการกระตุ้นเศรษฐกิจ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน ด้วยการประยุกต์ใช้แนวความคิดเกณฑ์การเติบโตอย่างชาญฉลาด (Smart Growth) และเกณฑ์ความเป็นผู้นำในการออกแบบด้านพลังงานและรักษาสภาวะแวดล้อมระดับย่าน (LEED-ND)

2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการพัฒนาพื้นที่รอบสถานีขนส่งมวลชนจากกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- 2) เพื่อคัดเลือกพื้นที่ที่มีศักยภาพนำมาพัฒนาในลักษณะ Transit-Oriented Development (TOD)
- 3) เพื่อออกแบบตัวอย่างการพัฒนาพื้นที่เบื้องต้น (Conceptual TOD master plan design)
- 4) เพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการเงินการลงทุนในการพัฒนาพื้นที่เชิงพาณิชย์

3 ขอบเขตของการศึกษา

- ที่ปรึกษาจะต้องดำเนินการสำรวจลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ตามแนวสายทางและแนวโน้มการพัฒนาของพื้นที่ในอนาคต เพื่อนำเสนอบริเวณพื้นที่ที่เหมาะสมที่จะนำมาพัฒนาในลักษณะ Transit -Oriented Development (TOD) รวมทั้งจะต้องมีการศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่จะใช้บริการในพื้นที่ดังกล่าว เพื่อนำมากำหนดรูปแบบผังพื้นที่ (Layout) และแผนงาน (Phasing) ในการพัฒนา จัดทำการออกแบบเชิงหลักการ (Conceptual Design) พร้อมทั้งภาพสามมิติ (Perspective) จัดทำประมาณการราคาค่าก่อสร้างสำหรับการพัฒนาพื้นที่เบื้องต้น ประมาณการรายรับและรายจ่าย ประมาณการจำนวนผู้โดยสารที่จะเพิ่มขึ้นจากการพัฒนาพื้นที่ ศึกษาวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการเงินจากการพัฒนาพื้นที่ นำเสนอทางเลือกรูปแบบการลงทุนที่เหมาะสม และปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จและความไม่สำเร็จของการพัฒนาพื้นที่

4 ตำแหน่งพื้นที่ของการศึกษา

แนวเส้นทางโครงการระบบขนส่งมวลชนระบบรถไฟฟ้ารางเบา จังหวัดภูเก็ต คือ เส้นทางท่าอากาศยานนานาชาติภูเก็ต – ฉลอง บนทางหลวงหมายเลข 402 ถนนเทพกระษัตรี ถนนภูเก็ต และทางหลวงหมายเลข 4021 ประกอบด้วยสถานีรถไฟฟ้ารางเบา จำนวน 21 สถานี ดังนี้

1) สถานีท่าอากาศยานนานาชาติภูเก็ต	12) สถานีบางเหนียว
2) สถานีเมืองใหม่	13) สถานีหอสมุดประชาชน
3) สถานีโรงเรียนเมืองกลาง	14) สถานีสะพานหิน
4) สถานีตลาด	15) สถานีศักดิ์เดช
5) สถานีอนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทร	16) สถานีดาวรุ่ง
6) สถานีเกาะแก้ว	17) สถานีวิชิต
7) สถานีขนส่ง	18) สถานีเจ้าฟ้าตะวันออก
8) สถานีราชภัฏภูเก็ต	19) สถานีป่าหล่าย
9) สถานีทุ่งคา	20) สถานีโคกโดนด
10) สถานีเมืองเก่า	21) สถานีฉลอง
11) สถานีหอนาฬิกา	

5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

- 1) ปัญหาและอุปสรรคการพัฒนาพื้นที่โดยรอบสถานีขนส่งมวลชนจากกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- 2) พื้นที่ที่มีศักยภาพรอบสถานีขนส่งมวลชนระบบรถไฟฟ้ารางเบาจังหวัดภูเก็ต ตามแนวสายทางท่าอากาศยานนานาชาติภูเก็ต – ฉลอง เพื่อนำมาพัฒนาในลักษณะ Transit-Oriented Development (TOD)
- 3) ตัวอย่างแนวคิดเบื้องต้นแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่รอบสถานีขนส่งมวลชน (Conceptual TOD master plan design) การประมาณราคาก่อสร้างเบื้องต้นและการประมาณจำนวนผู้โดยสารที่จะเพิ่มขึ้นสำหรับการพัฒนาพื้นที่ในลักษณะ Transit-Oriented Development (TOD)
- 4) การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการเงินการลงทุนในการพัฒนาพื้นที่เชิงพาณิชย์ การประมาณรายรับและรายจ่าย การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการเงินจากการพัฒนาพื้นที่ การนำเสนอทางเลือกรูปแบบการลงทุนที่เหมาะสมระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership, PPP) และปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จและความไม่สำเร็จของการพัฒนาพื้นที่

6 การศึกษาข้อมูลพื้นที่เชิงกายภาพ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

6.1 กฎหมายเชิงกายภาพของพื้นที่บริเวณสถานีรถไฟฟ้าวัดภูเกตุ 21 สถานี ประกอบด้วย กฎกระทรวง ให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2554 ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเรื่องกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่จังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2560 กฎกระทรวงกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้างตัดแปลงหรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท พ.ศ. 2547

6.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ประกอบด้วย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 พระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2543 พระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2560-2579 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564

6.3 การวิเคราะห์เชิงพื้นที่เพื่อคัดเลือกพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนา TOD

การวิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่ด้วยวิธีการ Potential Surface Analysis (PSA) จะทำให้ทราบว่าสถานีใดมีความเหมาะสมจะได้รับการพัฒนาเป็นอันดับแรกและอันดับรองลงไป โดยจำแนกพื้นที่ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ (1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมสูง (Most Suitable) (2) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมปานกลาง (Moderate Suitable) (3) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมน้อย (Least Suitable)

สรุปสถานีรถไฟฟ้าวัดภูเกตุที่มีพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาในลักษณะ TOD โดยเรียงลำดับตัวเลขรหัสจากการเข้าถึงตำแหน่งที่ตั้งสถานีจากท่าอากาศยานนานาชาติภูเก็ตถึงห้าแยกฉลอง ดังนี้

- TOD 1 สถานีกลาง
- TOD 2 สถานีอนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทร
- TOD 3 สถานีเกาะแก้ว
- TOD 4 สถานีทุ่งคา
- TOD 5 สถานีหอนาฬิกา
- TOD 6 สถานีสะพานหิน

7 หลักการ ทฤษฎี และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบแผนแม่บท

7.1 หลักการ ทฤษฎี และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบแผนแม่บท

- 1) เกณฑ์และการกำหนดรูปลักษณะพื้นที่ TOD (TOD Principles and Characteristics)
- 2) เกณฑ์ความเป็นผู้นำในการออกแบบด้านพลังงานและรักษาภาวะแวดล้อมระดับย่าน (Leadership in Energy and Environmental Design, LEED ND)
  - การวางผังย่านตามเกณฑ์ความเป็นผู้นำด้านการออกแบบพลังงานและสภาวะแวดล้อมระดับย่าน (LEED ND)
  - อาคารและโครงสร้างพื้นฐานสีเขียว
- 3) เกณฑ์การเติบโตอย่างชาญฉลาด (Smart Growth Principles)
- 4) การจัดลำดับส่วนของเมืองตาม The Transect Codes

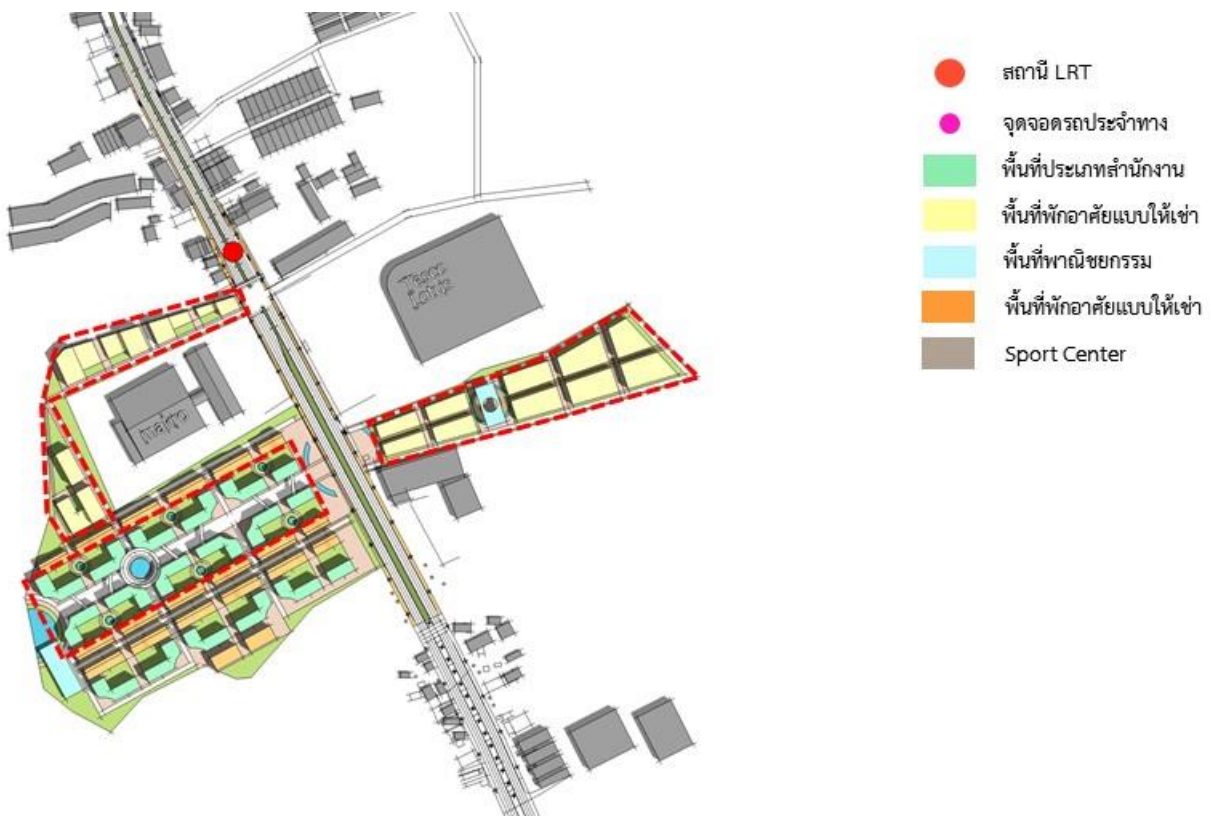
7.2 สรุปปัจจัยแห่งความสำเร็จในการพัฒนาพื้นที่ TOD

สรุปปัจจัยแห่งความสำเร็จในการพัฒนาพื้นที่ TOD จากการวิเคราะห์กรณีศึกษาต่างประเทศ ดังนี้

- 1) ปัจจัยระดับสถาบัน (Institutional aspect) ที่มุ่งเน้นหน่วยงานเฉพาะเบ็ดเสร็จหรือในลักษณะ Coordination unit ไม่แยกส่วนระหว่างการพัฒนาขนส่งและผังเมือง (การใช้ประโยชน์ที่ดิน)
- 2) ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการร่วมกัน ในขั้นต้นจำเป็นต้องมีการสั่งการจากหน่วยงานส่วนกลางโดยตรง และนำไปสู่การปรับการพัฒนาผ่านการประยุกต์ใช้แนวคิดการพัฒนาพื้นที่รอบสถานีระบบขนส่งมวลชน (Transit-Oriented Development, TOD)
- 3) ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการพัฒนาพื้นที่ TOD คือการยกระดับข้อกำหนดหรือเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการเพิ่มคุณค่าทางสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อม และการประเมินพื้นที่โครงการก่อนเริ่มก่อสร้าง

8 การออกแบบตัวอย่างแนวคิดเบื้องต้นแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่ TOD ของโครงการพัฒนาเชิงพาณิชย์ที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อมและบริบทสังคม

8.1 TOD 1 สถานีกลาง

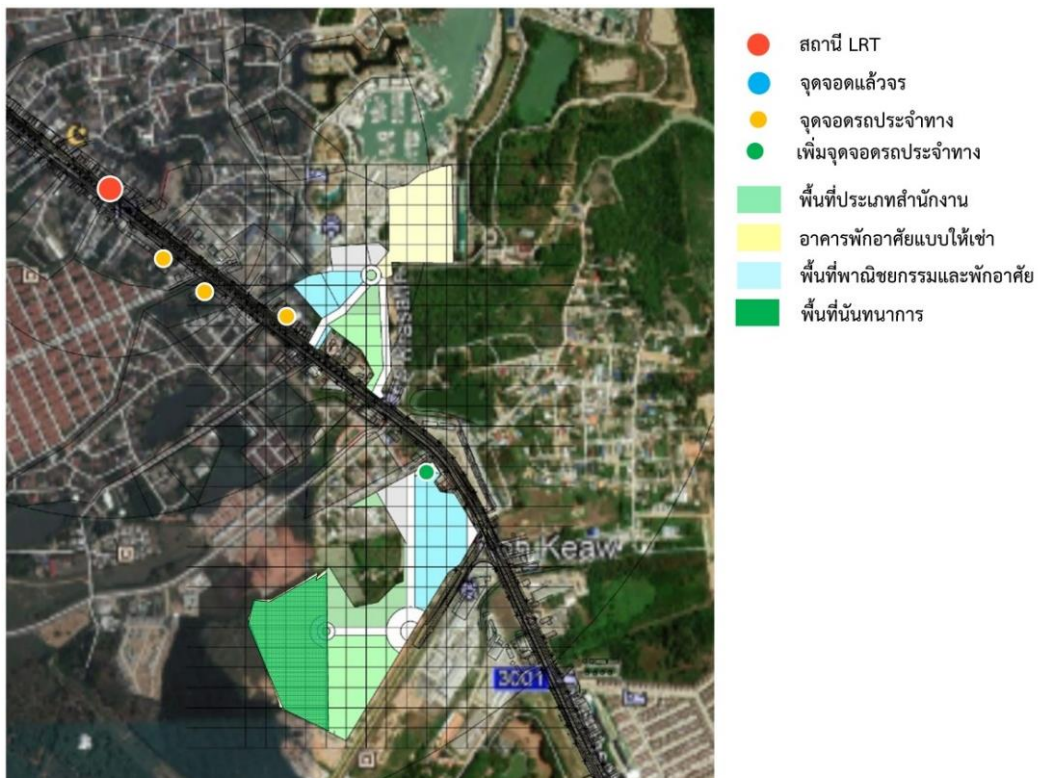
รูปที่ 8-1 การกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินภายในโครงการพัฒนาเชิงพาณิชย์ TOD 1 สถานีกลาง

8.2 TOD 2 สถานีอนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทร

รูปที่ 8-2 การกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินภายในโครงการพัฒนาเชิงพาณิชย์
TOD 2 สถานีอนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทร

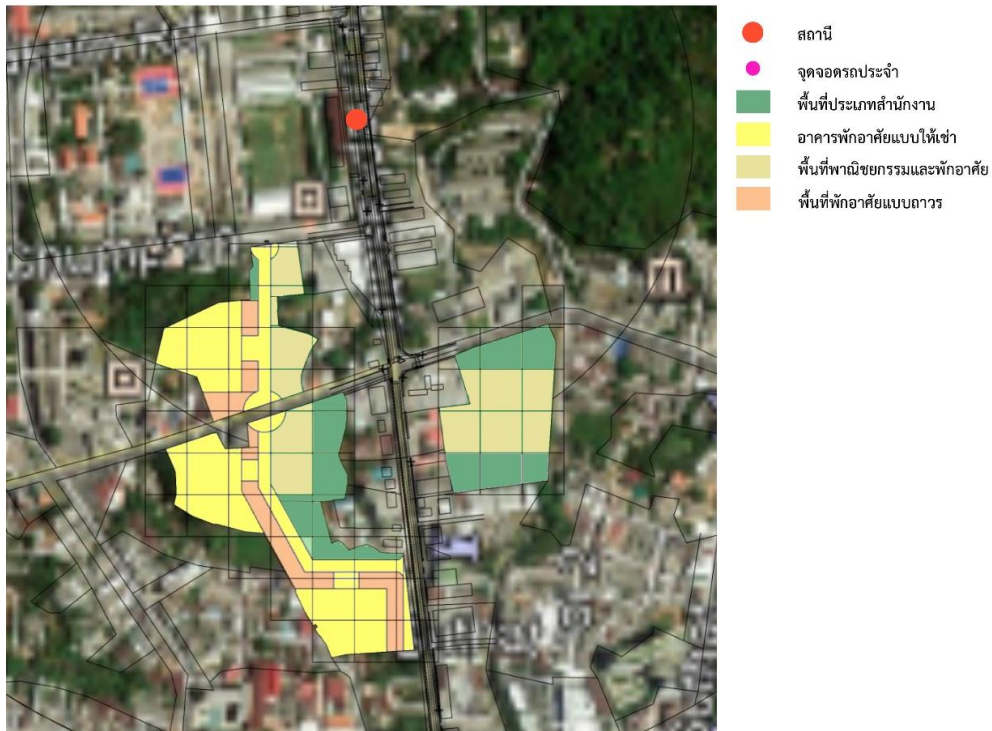
8.3 TOD 3 สถานีเกาะแก้ว

รูปที่ 8-3 การกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินภายในโครงการพัฒนาเชิงพาณิชย์
TOD 3 สถานีเกาะแก้ว

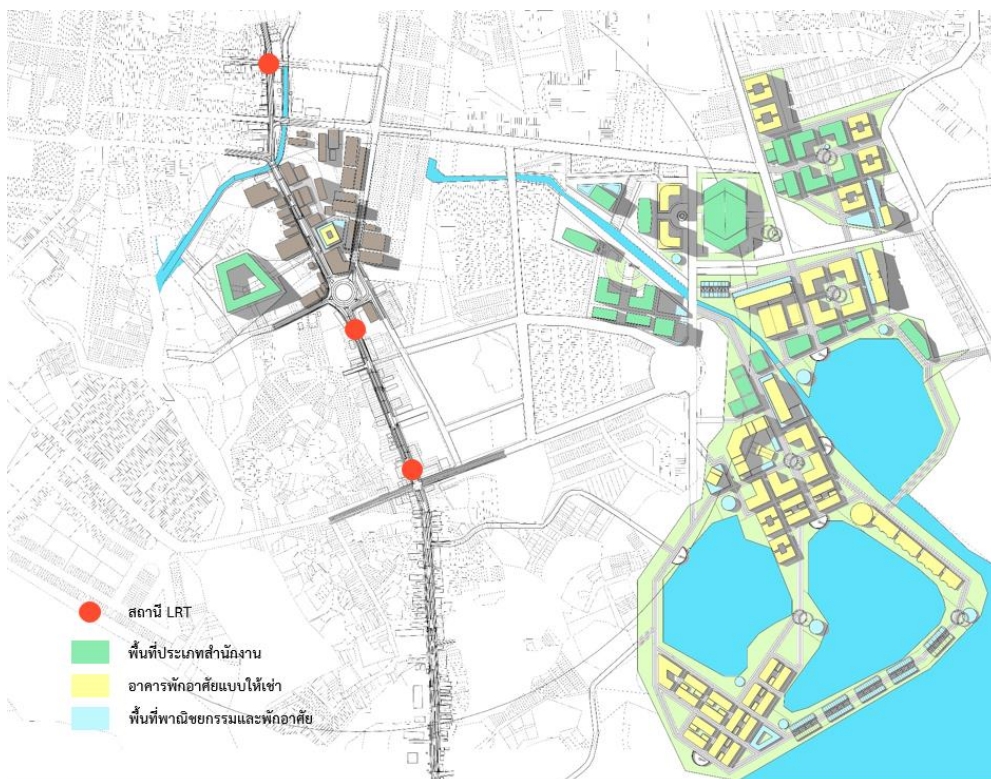
8.4 TOD 4 สถานีทุ่งคา

รูปที่ 8-4 การกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินภายในโครงการพัฒนาเชิงพาณิชย์ฯ TOD4 สถานีทุ่งคา

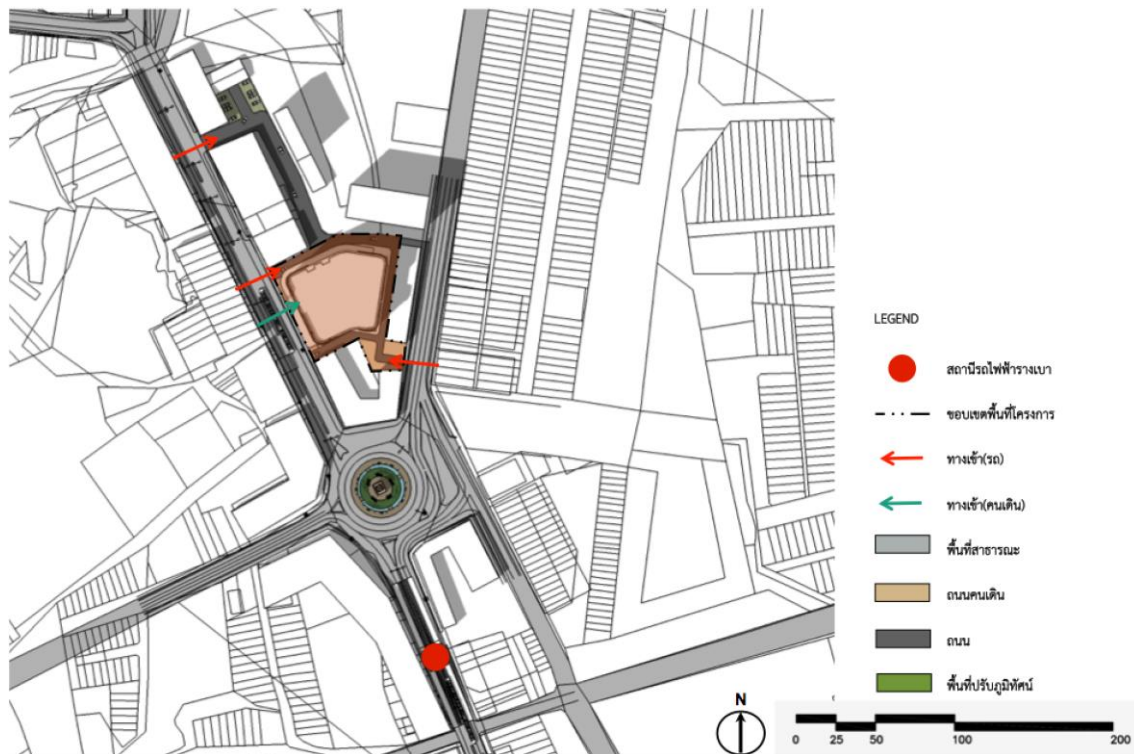
8.5 TOD 5 สถานีหอนาฬิกา

1) แบบวางผังแนวคิดเบื้องต้นสถานีหอนาฬิกา (ภาคเอกชน)

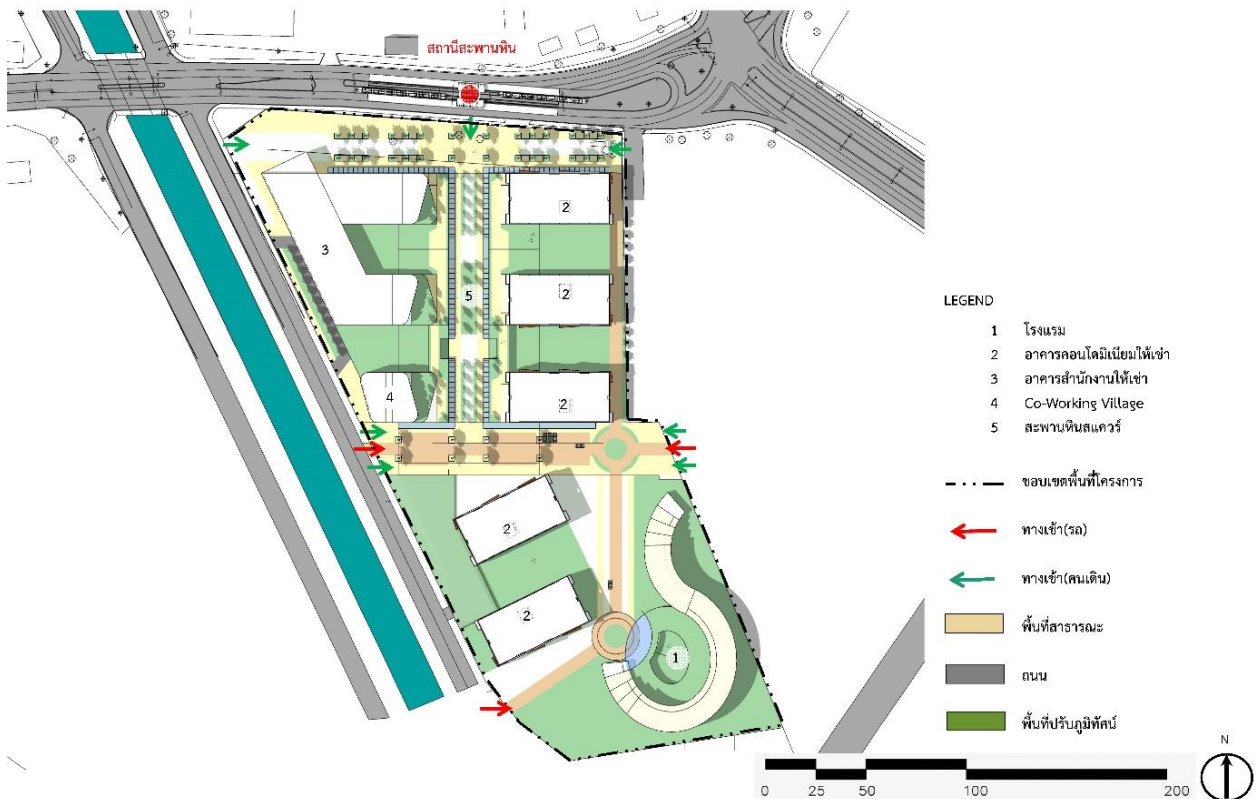
รูปที่ 8-5 ผังแม่บทโครงการพัฒนาเชิงพาณิชย์ฯ TOD 5 สถานีหอนาฬิกา ทั้งโครงการ

2) แบบวางผังแนวคิดเบื้องต้น บริเวณลานนวมินทร์ 72 พรรษา (แปลงที่ดินภาครัฐ)

รูปที่ 8-6 ที่ตั้งโครงการพัฒนาฯ บริเวณลานนวมินทร์ 72 พรรษา (แปลงที่ดินภาครัฐ)

8.6 TOD 6 สถานีสะพานหิน

รูปที่ 8-7 ผังแม่บทโครงการพัฒนาเชิงพาณิชย์ฯ TOD 6 สถานีสะพานหิน

9 การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการเงิน การลงทุน และแนวทางการบริหาร ในการพัฒนาพื้นที่เชิงพาณิชย์

9.1 สรุปผลการวิเคราะห์ทางการเงินและการลงทุน

จากผลการวิเคราะห์ทางการเงินและการลงทุน สามารถสรุปเบื้องต้น ดังตารางที่ 9-1

ตารางที่ 9-1 แสดงสรุปการวิเคราะห์การเงินของกลุ่มธุรกิจโครงการสถานี TOD1 - TOD6

รายชื่อสถานี		รายรับ	FIRR (%)	NPV @ 6%	มูลค่าทรัพย์สิน
สถานีกลาง	TOD 1	123,152,256,108	6.99-8.87	4,590,495,271	40,365,900,251
สถานีอนุสาวรีย์ ท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทร	TOD 2	57,439,332,800	7.19-8.74	3,255,694,423	36,659,634,643
สถานีเกาะแก้ว	TOD 3	31,578,341,554	7.99-8.37	1,236,706,203	11,194,578,732
สถานีทุ่งคา	TOD 4	44,766,751,035	8.18-10.51	1,785,885,557	15,504,282,760
สถานีหอนาฬิกา	TOD 5				
● ภาคเอกชน		356,149,611,703	8.98-13.10	16,940,476,272	114,388,243,887
● ภาครัฐ		10,920,645,064	10.35-12.71	514,640,841	3,096,484,908
สถานีสะพานหิน (ภาครัฐ)	TOD 6	26,251,488,447	7.99-12.28	1,148,266,915	8,927,129,415
รวม		650,258,426,711	6.99-13.10	29,472,165,482	230,136,254,596

- จากการศึกษาพบว่าในกรณีที่พัฒนาพื้นที่บริเวณโครงการในลักษณะ Transit Oriented Development (TOD) เฉพาะแปลงที่ดินภาครัฐที่มีศักยภาพจำนวน 2 แปลง ได้แก่ แปลงที่ดินที่สถานีหอนาฬิกา บริเวณลานนวมินทร์ 72 พรรษาเดิม และ แปลงที่ดินที่สถานีสะพานหิน บริเวณสถานีวิทยุเสียงจากทหารเรือ 3 (ส.ทร.3) สามารถพัฒนาได้เพียง 155,022 ตารางเมตร โดยมีค่า NPV ที่อัตราคิดลดร้อยละ 6 รวมอยู่ที่ 1,662,907,756 บาท
- ในขณะที่หากมีการพัฒนาร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชนที่มีความสนใจเข้าร่วมโครงการ พบว่าพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนามากถึง 3,379,041 ล้านตารางเมตร หรือมากกว่าประมาณ 21.8 เท่า โดยมีค่า NPV ที่อัตราคิดลดร้อยละ 6

รวมอยู่ที่ 29,472,165,482 บาทและเป็นการกระตุ้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจขนาดใหญ่ รวมถึงการเพิ่มจำนวนประชากรและนักท่องเที่ยวในพื้นที่ซึ่งจะเป็นผู้ใช้งานระบบขนส่งมวลชนด้วยรางอย่างรวดเร็ว ตลอดจนเป็นการสร้างแหล่งงาน รวมถึงการสร้างรายได้ภาครัฐในรูปแบบภาษีและค่าธรรมเนียมจากการพัฒนาโครงการด้วย

9.2 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จและไม่สำเร็จของการพัฒนาพื้นที่บริเวณโครงการในลักษณะ Transit Oriented Development (TOD)

จากการศึกษาสามารถสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จและไม่สำเร็จได้ดังต่อไปนี้

- ปัจจัยด้านข้อจำกัดด้านกฎหมาย เช่นข้อจำกัดด้านกฎกระทรวงผังเมือง และข้อกำหนดในการใช้ประโยชน์ที่ดินภูเก็ต
- ปัจจัยด้านข้อจำกัดด้านการกิจกรรม เนื่องจากการพัฒนาพื้นที่เชิงพาณิชย์บนพื้นที่เอกชนหรือหน่วยงานภาครัฐขนาดใหญ่อย่างเข้มข้น อาจขัดต่อภารกิจหลักของ รฟม.
- ปัจจัยด้านทรัพยากรขององค์กร โดยเฉพาะการมีที่ดินซึ่งหน่วยงานสามารถพัฒนาโครงการอสังหาริมทรัพย์หรือโครงการเชิงพาณิชย์อื่นได้ ตลอดจนทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจ
- ปัจจัยด้านแรงจูงใจและผลประโยชน์ เนื่องจากในพื้นที่โครงการ รฟม.มิได้มีที่ดินในบริเวณรอบสถานีที่มีขนาดใหญ่พอจะพัฒนาเชิงพาณิชย์ขนาดใหญ่เพียงพอ เพื่อนำรายได้เข้ามาสนับสนุนการเดินรถ ดังนั้นการร่วมมือกับภาคเอกชนและภาครัฐในพื้นที่จึงมีความสำคัญมาก
- ปัจจัยด้านองค์ความรู้ในการวางแผนการพัฒนาเชิงพาณิชย์ และความสัมพันธ์กับระบบขนส่งมวลชนภายใต้หลักวิชาการ
- ปัจจัยด้านการบูรณาการและการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ ภาคองค์กรส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และชุมชน เพื่อผลักดันให้เกิดโครงการพัฒนาที่เห็นภาพและวางแผนร่วมกันระหว่างทุกภาคส่วน
- ปัจจัยเรื่องความเชื่อมั่นในแนวโน้มเศรษฐกิจ
- ปัจจัยด้านการจัดหาเงินทุนในการดำเนินงาน และการใช้นวัตกรรมทางการเงินในการจัดหาเงินทุน
- ปัจจัยเรื่องความแน่นอนของโครงการระบบขนส่งมวลชนด้วยรางจังหวัดภูเก็ต เนื่องจากการพัฒนาพื้นที่เชิงพาณิชย์มีระบบการขนส่งมวลชนด้วยรางเป็นแกนกลาง

9.3 แนวทางการบริหารและรูปแบบการลงทุนในการพัฒนาพื้นที่บริเวณโครงการในลักษณะ Transit Oriented Development (TOD)

จากผลการศึกษาเบื้องต้นดังกล่าว ที่ปรึกษาได้ดำเนินการศึกษาความเป็นไปได้และรูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน การจัดหาเงินลงทุน ตลอดจนความเสี่ยงด้านต่างๆ ในการดำเนินการร่วมกัน พบข้อสรุปดังต่อไปนี้

- เมื่อพิจารณาด้านรูปแบบการดำเนินโครงการพบว่า ทาง รฟม. มีการเวนคืนเฉพาะในส่วนพื้นที่สถานี โดยพบว่า รฟม.มิได้เวนคืนที่ดินบริเวณรอบสถานี และได้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินบริเวณรอบสถานี หรือได้รับการมอบสิทธิ์ในพื้นที่นอกสถานีเพื่อทำการพัฒนาเชิงพาณิชย์จากทั้งทางภาครัฐและเอกชน ทำให้การพัฒนาเชิงพาณิชย์รอบสถานีโดย รฟม. มีความเป็นไปได้ต่ำ เนื่องจากไม่มีสภาพบังคับ และขึ้นอยู่กับกรยินยอมให้ใช้สถานที่ของหน่วยงานภาครัฐ หรือเอกชนในการเข้าร่วม
- การใช้เครื่องมือภาครัฐเช่น พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. 2547 พบว่าใช้ระยะเวลาในการดำเนินการที่ยาวนานและมีอัตราการสำเร็จต่ำ เนื่องจากการเจรจาในการจัดรูปที่ดินต้องเจรจาทั้งในส่วนภาครัฐและเอกชนหลายฝ่ายซึ่งมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องจำนวนมาก อีกทั้งเอกชนยังไม่มีแรงจูงใจเพื่อเข้าร่วมการจัดรูปที่ดินเนื่องจากยังไม่มีผลประโยชน์จากการจัด

รูปที่ดินชัดเจน อีกทั้งที่ดินส่วนใหญ่ของเอกชนในพื้นที่บริเวณรอบสถานี สามารถพัฒนาได้โดยไม่ต้องใช้การจัดรูปที่ดิน ในขณะการใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2530 พบว่าในการเวนคืนที่ดินเพื่อมาพัฒนาโครงการเชิงพาณิชย์ในการดำเนินโครงการครั้งนี้ อาจขัดต่อวัตถุประสงค์หลักของโครงการและภารกิจหลักของรฟม. และหากเวนคืนที่ดินเพื่อนำมาพัฒนาเชิงพาณิชย์ อาจเป็นการทำธุรกิจแข่งกับเอกชนอย่างไม่เป็นธรรม จึงทำให้มีความเป็นไปได้ค่อนข้างต่ำและมีความเสี่ยงในการดำเนินการสูง

- แนวทางในการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชนสำหรับรูปแบบในการพัฒนาพื้นที่เชิงพาณิชย์รอบโครงการ อาจทำได้ในกรณีที่เปิดโอกาสให้เอกชนเข้าร่วมประมูลสิทธิการเดินรถ หรือก่อสร้างและเปิดโอกาสให้นำพื้นที่เข้าเป็นส่วนหนึ่งของโครงการ หรือเลือกไม่รับการสนับสนุนเงินอุดหนุนจากรฟม. ในการประมูลโครงการ และให้สิทธิ หรือเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนสามารถรวมกลุ่มนำสิทธิการเดินรถ การก่อสร้าง หรือพื้นที่พัฒนาเชิงพาณิชย์ที่ได้นำเสนอเข้าร่วมโครงการเข้าสู่กระบวนการใช้เครื่องมือทางการเงินและการลงทุนในรูปแบบการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน (Securitization) เพื่อระดมทุนผ่านการจัดตั้งกองทุนและกองทรัสต์เพื่อการลงทุนอสังหาริมทรัพย์ต่อไป

9.4 สรุปปัญหาอุปสรรค และข้อจำกัดทางกฎหมายในการพัฒนาพื้นที่บริเวณโครงการในลักษณะ Transit Oriented Development (TOD)

กฎหมายที่เป็นอุปสรรคได้แก่ กฎกระทรวงผังเมือง กฎกระทรวงควบคุมอาคาร และประกาศกระทรวงทรัพยากรฯ เนื่องจากการกำหนดให้ใช้ประโยชน์ที่ดินและกิจกรรมอาคาร รวมทั้งข้อกำหนดอาคาร มักจะไม่สอดคล้องกับรูปแบบการพัฒนาพื้นที่ตามมาตรฐาน TOD สำหรับประกาศควบคุมสิ่งแวดล้อมที่มักเป็นอุปสรรคต่อการใช้ที่ดินและอาคาร เช่น การกำหนดบริเวณให้ใช้ประโยชน์ที่อาจสวนทางกับรูปแบบการพัฒนาพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาอาคารขนาดใหญ่และอาคารสูง

9.5 ข้อเสนอแนะทางกฎหมาย เพื่อจูงใจเอกชนร่วมลงทุนการพัฒนาพื้นที่บริเวณโครงการในลักษณะ Transit Oriented Development (TOD)

ข้อเสนอแนะทางกฎหมายเพื่อจูงใจเอกชนร่วมพัฒนาพื้นที่รอบสถานี ควรเพิ่มเติมสิทธิประโยชน์ให้เอกชนหรือเจ้าของแปลงที่ดินหรือผู้ประกอบการที่ลงทุนหรือขยายการลงทุนในกิจกรรมชนิดและประเภทซึ่งเป็นไปตามรูปแบบการพัฒนา TOD ที่รัฐได้กำหนดขึ้น โดยการตั้ง TOD & Transit Infrastructure Fund เพื่อสนับสนุนด้านการเงิน สำหรับการสนับสนุนด้วยมาตรการผังเมืองนั้น อาจดำเนินการประกาศพื้นที่ TOD เป็นพื้นที่พัฒนาพิเศษ ซึ่งมีข้อกำหนดการสร้างความร่วมมือในการปรับเปลี่ยนรูปแบบแปลงที่ดิน การร่วมมือในการพัฒนาเชิงพาณิชย์ และการบริหารจัดการระบบขนส่งมวลชนรอง